

SU DIŞINDAKİ SIVILAR İÇİN ÖLÇME SİSTEMLERİ İLE BAZI ÖLÇÜ VE TARTI ALETLERİNİN MUAYENE YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 2 nci maddede belirtilen ölçü ve tartı aletlerinin muayeneleri ile bu muayenelerin kimler tarafından, nerelerde ve nasıl yapılacağı, ilgili tarafların yükümlölükleri ile bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık durumunda uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, su dışındaki sıvıların miktarlarının sürekli ve dinamik ölçümü için ölçme sistemlerini, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemlerini, akaryakıt hacim ölçek kaplarını, motorlu taşıt lastiklerinin hava basıncı ölçümünde kullanılan cihazları, hassas kütle ölçülerini (**Mülga ibare:RG-27/12/2019-30991**)⁽¹⁾ (...), 5 kg'dan yukarı kütle ölçülerini, demiryolu yük ve sarnıçlı vagonlarını, maksimum kapasitesi 2000 kg'ın üzerinde olan otomatik olmayan tartı aletlerini ve aks kantarlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununun 2 nci ve 9 uncu maddeleri ile 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürönlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 2 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- a) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
 - b) (**Değişik:RG-26/6/2020-31167**) Damga: 11/1/2007 tarihli ve 26400 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliğinde tanımlanan damgayı,
 - c) (**Mülga:RG-26/6/2020-31167**)
 - ç) (**Değişik:RG-26/6/2020-31167**) Genel Müdürlük: Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel MüdürlüĐünü,
 - d) İl müdürlüğü: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüklerini,
 - e) Kanun: 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununu,
 - f) Kullanıcı: Ölçü aletinin sahibini veya ölçüm faaliyetinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,
 - g) MİH: Maksimum izin verilebilir hata paylarını,
 - Đ) Muayene etiketi: Ölçü aletinin muayene durumunu ve bir sonraki muayene zamanını belirten, kendiliğinden yapışma özelliğine sahip, çıkartıldığında tahrip olan ölçü aletinin üzerinde görölebilecek bir yere yapıştırılan özel olarak hazırlanmış etiketi,
 - h) Muayene raporu: Ölçü aletinin; tipini, markasını, modelini, seri numarasını, üretim yılını, kullanıldığı yerin adresini, kullanıcının iletişim bilgilerini içeren ve ölçü aletinin muayene sonucunu gösteren yazılı veya elektronik ortamda hazırlanan raporu,
 - ı) Ölçü aleti: 2 nci maddede belirtilen ölçü ve tartı aletlerini,
 - i) Piyasaya arz: Ölçü aletinin, tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada ilk kez bulundurulması için yapılan faaliyeti,
 - j) Servis: Ölçü aletlerinin muayenesi ile ilgili işlemleri gerçekleştirmek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen Türk Standardları Enstitüsünü (TSE),
 - k) Tamir ve ayar servisi: 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletlerinin Tamir ve Ayarını Yapacak Kişilere Verilecek Yetki Belgesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre il müdürlükleri tarafından ölçü aletlerinin tamir ve ayar işlemleri için belgelendirilen işyerlerini,
 - l) (**Değişik:RG-26/6/2020-31167**) Tip onay belgesi: Ölçü aletinin, piyasaya arzına ilişkin olarak ilgili teknik düzenlemesine uygunluğunu gösteren AB tip inceleme belgesini veya AB tasarım inceleme

belgesini veya ulusal tip onay belgesini veya daha önce piyasaya arzla ilgili olarak Bakanlıkça düzenlenen belgeyi veya söz konusu belgeler ile belge aslına ilave onayları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Muayene İşlemleri

Muayene

MADDE 5 – (1) Ölçü aletleri, Kanunda belirtilen aşağıdaki muayenelere tabi tutulur:

- a) İlk muayene.
- b) Periyodik muayene.
- c) Ani muayene.
- ç) Şikâyet muayenesi.
- d) Stok muayenesi.

Muayene için temel gerekler

MADDE 6 – (Değişik:RG-26/6/2020-31167)

(1) Ölçü aletlerinin muayene işlemleri bulunduğu yerlerde veya niteliğine göre belirlenecek yerlerde yapılır.

(2) Ölçü aletlerinin tamiri ve ayarlanması ile ilgili işlemler tamir ve ayar servislerince yapılır.

(3) Ölçü aletlerinin muayeneleri bu Yönetmelik ve ekinde yer alan hükümler ile Bakanlıkça hazırlanan uygulama usul ve esaslarına göre yapılır.

(4) İl müdürlüğü tarafından yapılan muayenede;

a) Ölçü aletinin tip onayının olmadığına tespiti halinde kullanımdan men edilerek gerekli yaptırımlar uygulanır.

b) **(Mülga:RG-28/12/2021-31703)⁽²⁾**

c) Ölçü aletinin damgasının olmadığı, damgasına müdahale edildiği veya damga süresinin geçtiğinin tespit edilmesi halinde, gerekli yaptırımlar uygulanmak üzere bu durum ölçüm sonuçları ile birlikte muayene raporunda belirtilir ve muayene işlemi gerçekleştirilir. Muayene sonucunun uygun çıkması halinde ölçü aletleri periyodik muayene süresini uzatmamak kaydıyla damgalanır. Ancak, damga süresinin geçtiği tespit edilenler için muayene raporunun düzenlendiği gün birinci gün sayılmak üzere on beş gün içerisinde kullanıcı tarafından servise periyodik muayene başvurusu yapılır. Bu süre içinde başvuru yapılmadığı takdirde damga süresi geçmiş ölçü aleti kullanma fiilinden tekrar yaptırım uygulanır.

ç) Ölçü aletinin damgalarının sağlam olduğu halde ölçü aletine müdahale edildiğinin veya ölçü aletinin müdahaleye açık halde bulunduğu tespit edilmesi halinde, bu durum ölçüm sonuçları ile birlikte muayene raporunda belirtilerek ölçü aleti kullanılması mümkün olmayacak şekilde bağlanıp mühürlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir ve gerekli yaptırımlar uygulanır.

d) **(Değişik:RG-14/4/2023-32163)** Yapılan muayene neticesinde MİH dışında çalıştığı tespit edilen ölçü aletleri kullanılmaları mümkün olmayacak şekilde bağlanıp mühürlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir ve gerekli yaptırımlar uygulanır. Ancak, kullanıcısı tarafından sadece satış amaçlı olarak kullanılan; yakıt dispenserleri ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemleri için ayarının doğru olmaması durumu ölçü aleti kullanıcısı aleyhine sonuç doğuruyorsa herhangi bir idari para cezası verilmez, ölçü aletine el konulmaz ve kullanıcı durum hakkında bilgilendirilir.

(5) Servis tarafından yapılan muayenede;

a) Ölçü aletinin tip onayının olmadığına tespiti halinde kullanılması mümkün olmayacak şekilde bağlanıp mühürlenerek, kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir ve gerekli yaptırımlar uygulanmak üzere ilgili il müdürlüğüne bildirilir. İl müdürlüğü tarafından yerinde yapılacak incelemede servis tarafından tespit edilen uygunsuzluk teyit edilmezse ölçü aleti kullanıma açılır ve servise bildirimde bulunularak muayene işlemlerinin yapılması sağlanır, bu durumda yeniden muayene ücreti alınmaz.

b) **(Değişik:RG-28/12/2021-31703)⁽²⁾** Ölçü aletinin tip onayının olduğu, ancak tip onayını etkileyecek değişiklik yapıldığının tespit edilmesi halinde; ölçü aletinin muayenesine devam edilmez ve bu durum muayene raporunda belirtilerek, ölçü aleti kullanılması mümkün olmayacak şekilde

bağlanıp mühürlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir. Ancak su dışındaki sıvıların miktarlarının sürekli ve dinamik ölçümü için ölçme sistemleri ile sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemlerinden 1/1/2022 tarihinden önce servis/il müdürlüğü tarafından muayenesi yapılarak damgalananların periyodik ve stok muayenelerinde bu fıkra kapsamında işlem yapılmaz. Tamir ayar sonrasında yapılacak ilk muayenelerde 7 nci maddenin sekizinci fıkrasında yer alan hükümler çerçevesinde işlemler yürütülür.

c) Ölçü aletinin damgasının olmadığı, damgasına müdahale edildiği veya damga süresinin geçtiğinin tespit edilmesi halinde, bu durum muayene raporunda belirtilir ve muayene işlemi gerçekleştirilir. Ölçüm sonuçlarını da içeren muayene raporu gerekli yaptırımlar uygulanmak üzere ilgili İl Müdürlüğüne bildirilir.

ç) Ölçü aletinin damgaları sağlam olduğu halde ölçü aletine müdahale edildiğinin veya ölçü aletinin müdahaleye açık halde bulunduğunun tespit edilmesi halinde; bu durum ölçüm sonuçları ile birlikte muayene raporunda belirtilerek ölçü aleti kullanılması mümkün olmayacak şekilde bağlanıp mühürlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir ve gerekli yaptırımlar uygulanmak üzere ilgili il müdürlüğüne bildirilir.

d) **(Değişik:RG-28/12/2021-31703)**⁽²⁾ Ölçü aletinin teknik düzenlemesi gereği ürün etiketi veya ölçü aleti üzerinde muayene için gerekli olan asgari bilgilerin olması durumunda muayene yapılır. Ancak bu bilgilerin eksik olması durumunda, muayeneler bir önceki muayene raporunda bulunan bilgilere istinaden yapılır. Ölçü aleti üzerinde muayene için gerekli bilgilerden eksik olanlar, servisle koordine edilerek kullanıcı tarafından sonraki muayeneye kadar mevcut etiketin yanına ilave edilir.

e) Yapılan muayene neticesinde MİH dışında çalıştığı tespit edilen ölçü aletleri kullanılmaları mümkün olmayacak şekilde bağlanıp mühürlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir.

f) **(Ek:RG-14/4/2023-32163)** 17 nci maddenin on üçüncü fıkrasına göre bildirim yapılarak servis tarafından muayeneye alınan yakıt dispenserleri ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemlerinin; yakıt olmaması nedeniyle muayenesinin yapılamaması halinde kullanıcı, yapılamayan muayene için servisin muayeneye geldiği tarihten itibaren 15 gün içerisinde yeniden muayene ücreti ödeyerek başvuruda bulunmak zorundadır. Bu süre içerisinde başvurulmaması halinde damga süresi geçmiş ölçü aleti kullanma fiilinden dolayı Kanun hükümlerine göre Bakanlıkça gerekli yaptırımlar uygulanır. Bu fıkra göre yeniden muayene başvurusu yapılanlar için yakıt olmaması nedeniyle muayenenin servis tarafından yapılamaması halinde, kullanılmaları mümkün olmayacak şekilde bağlanıp mühürlenerek tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir.

(6) Muayenelerde bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen uygunsuzluklar dışında, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan ölçü aletleri, kullanılmaları mümkün olmayacak şekilde bağlanarak mühürlenir, tamir ve ayarı yapılmak üzere tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere ölçü aleti kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir. Bu durum muayene raporunda belirtilir.

(7) İlk, periyodik ve stok muayeneler sonrasında uygun bulunan ölçü aletleri damgalanır ve muayene etiketi görülebilecek şekilde iliştilir. Ayrıca muayene raporu hazırlanarak yazılı veya elektronik ortamda ilgililere iletilir. Ancak, akaryakıt istasyonlarında bulunan yakıt dispenserlerinin muayenelerinde, işlemci ünite (Beyin/CPU) ile akış ölçer (brodimetre) üzerindeki sinyal üreticilerine (pulser) erişimi engelleyen noktaların damgaları yenilendikten sonra, diğer damgalar daha önce Bakanlık veya Servis tarafından yapılmış olması durumunda yenilenmeyebilir.

(8) Ölçü aletlerinin, muayene ücreti muayene talebinde bulunanlara aittir. Muayene sonucunda ölçü aletinin tamir ve ayar gibi işlemlere tabi tutulması veya ölçü aletinin değiştirilmesi durumunda yapılacak işlemlerden ve giderlerden kullanıcı sorumludur.

(9) Ölçü aletlerinin ani ve şikâyet muayeneleri gerekli görülmesi halinde Genel Müdürlüğün koordinesinde; üretici, ithalatçı, tamir ve ayar servisleri ile diğer kuruluşların veya servisin laboratuvar, ekipman ve personelinin yararlanılarak yapılabilir.

(10) Muayene işlemlerine engel olunması halinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesi gereğince suç duyurusunda bulunulur.

(11) **(Ek:RG-28/12/2021-31703)**⁽²⁾ **(Değişik:RG-1/5/2025-32887)** Bu Yönetmeliğe aykırı hareket edenler hakkında Kanun hükümleri kapsamında idari ve cezai işlem uygulanır.

İlk muayene

MADDE 7 – (1) İlk muayene; yeni yapılan veya parçaların birleştirilmesi suretiyle meydana getirilen ölçü aletinin satışa veya kullanılmaya başlanmalarından önce veya ithal edilen ölçü aletlerinin yurda sokulmaları sırasında veya periyodik, ani, şikâyet ve stok muayeneleri sonunda damgaları iptal olunan ölçü aletinin tamir ve ayarlanmalarından sonra veya ölçü aletinin arızalanması sonucu kullanıcı tarafından tamir ettirilmesinden sonra yapılan muayenedir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki ölçü aletlerinin piyasaya arzından önceki ilk muayenesi ölçü aletine ait ilgili ekte aksine bir hüküm yoksa;

a) AB tip inceleme belgesi veya AB tasarım inceleme belgesine sahip olanlar için onaylanmış kuruluş veya onaylanmış kuruluştan yetki alan üreticisi tarafından,

b) Ulusal tip onay belgesine sahip olanlar için Bakanlıkça yetkilendirilmiş üreticisi veya servis tarafından,

yapılır.

(3) **(Değişik:RG-26/6/2020-31167)** Kullanımda olan ölçü aletlerinden muayeneleri sonucunda tamir ve ayara sevk edilenler ile ölçü aletinin arızalanması sonucu kullanıcısı tarafından tamir ettirilen ölçü aletlerinin muayenesi servis tarafından yapılır.

(4) **(Değişik:RG-28/12/2021-31703)**⁽²⁾ Bu madde kapsamında servis tarafından yapılan muayene işlemlerine ilişkin ücretler kullanıcı tarafından servise ödenir. Muayene ücretinin başvurudan önce yatırılmış olması gerekir. Muayene ücretinin yatırılmaması durumunda müracaat geçersiz sayılır.

(5) **(Ek:RG-27/12/2019-30991)**⁽¹⁾ **(Değişik:RG-26/6/2020-31167)** Maksimum kapasitesi 2.000 kg'ın üzerinde olan otomatik olmayan tartı aletlerinin ve aks kantarlarının tamir ve ayar işleminden sonra yapılacak ilk muayeneleri; bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hükümlere göre veya kullanıcının tamir ayar servisiyle tamir ayar hizmetleri ile etalonların muayenede kullanılması hususunda anlaşması ve servise başvurarak tamir ayar ve muayene işlemlerinin aynı anda yapılmasını talep etmesi halinde, geçici damga yapılmaksızın servis tarafından tamir ayar servisinin etalon ve imkânları kullanılarak yapılır. Tamir ayar ve muayene işlemlerinin geçici damga yapılmaksızın aynı anda yapılması durumunda, muayene işlemlerinde kullanılan etalon ve diğer hizmetlerin ücretleri için tamir ayar servisi, servisten ilave bir ücret talep etmez. Servise kullanıcı tarafından muayene ücretinin **(Değişik ibare:RG-16/12/2023-32401)**⁽³⁾ %75'i ödenir.

(6) **(Ek:RG-26/6/2020-31167)** Ayarları bağlı bulunduğu yerlere göre yapılan maksimum kapasitesi 2.000 kg üzeri olan halihazırda piyasaya arz edilmiş tartı aletinde, mevcut tip onayını etkileyecek tamir veya donanım değişikliği yapılması halinde, söz konusu tamir veya donanım değişikliğine istinaden düzenlenen AB Uygunluk Beyanının düzenlendiği gün ilk gün olmak üzere 15 gün içinde ölçü aleti kullanıcısı tarafından servise ilk muayene başvurusu yapılmak zorundadır. Bu süre içerisinde başvuru yapmayan kullanıcılara damga süresi geçmiş ölçü aleti kullanma fiilinden idari yaptırım uygulanır.

(7) **(Ek:RG-26/6/2020-31167)** 6 ncı fıkraya göre işlem yaparak AB Uygunluk Beyanı düzenleyen üreticiler, uygunluk beyanının düzenlendiği gün birinci gün olmak üzere 15 gün içinde tartı aletinin AB Uygunluk Beyanı, marka, model ve seri numarası ile kurulduğu adrese ait bilgileri ilgili il müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

(8) **(Ek:RG-28/12/2021-31703)**⁽²⁾ Halihazırda kullanımda olan su dışındaki sıvıların miktarlarının sürekli ve dinamik ölçümü için ölçme sistemleri ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemlerinde damga ile muhafaza altına alınan parçaların değişiminde tip onayında öngörülen parçaların kullanılması esastır. Ancak, bu parçaların teknolojinin ilerlemesi ve/veya eski parçaların üretimden kalkması nedeniyle eşdeğer yedek parçalarla zorunlu olarak değiştirilmesine ihtiyaç duyulduğunda, ölçü aletinin metrolojik açıdan orijinal özelliklerini, kullanım amacını veya tasarımını değiştirmemek kaydıyla, parça değişimleri aşağıda belirtilen şekilde yapılır:

a) Ölçü aletinin üreticisinin/ithalatçısının piyasa faaliyetlerinin devam etmesi durumunda, yalnızca üreticisinin/ithalatçısının 29/6/2016 tarihli ve 29757 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2014/32/AB) kapsamında almış olduğu tip onaylarında yer alan parçalar kullanılır.

b) Ölçü aletinin üreticisinin/ithalatçısının kapanması veya ölçü aletlerine ilişkin piyasa faaliyetlerinin sona ermesi durumunda, benzer ölçü aletlerine ilişkin diğer imalatçıların/ithalatçıların Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2014/32/AB) kapsamında almış oldukları tip onaylarında yer alan parçalar kullanılır.

c) Tamir ve ayar servisleri, (a) ve (b) bentleri kapsamında yaptıkları işlemler sonucunda, geçici damga ile damgalanacak olanlara ilişkin düzenlenecek tutanakta, kullanılan yeni parçaların Ölçü Aletleri Yönetmeliği (2014/32/AB) kapsamında hangi tip onayında kullanıldığını belirtir.

ç) Tamir ve ayar sonrası yapılacak ilk muayenelerde yalnızca değişimi yapılan parçalar bu fıkra kapsamında servis tarafından kontrol edilir ve uygun görülmesi halinde muayeneleri yapılır. Yapılan değişimin servis tarafından uygun görülmemesi halinde ölçü aletleri kullanılmaları mümkün olmayacak şekilde bağlanarak mühürlenir, tamir ve ayar servisine sevk edilmek üzere ölçü aleti kullanıcısına tutanak eşliğinde teslim edilir. Bu durum muayene raporunda belirtilir. Bu fıkraya uygun olarak yapılan işlemler ölçü aletinin tip onayını etkileyecek değişiklik olarak değerlendirilmez.

Periyodik muayene

MADDE 8 – (1) Periyodik muayene; belli sürelerde olmak üzere ölçü aletleri için servis tarafından yapılan genel muayenedir.

(2) **(Değişik:RG-26/6/2020-31167)** Ölçü aletlerinin periyodik muayene süreleri Ek-9'da belirtilmiştir. Periyodik muayene geçerlilik süreleri muayene etiketi üzerinde yer alır. Periyodik muayene süresi, tarih olarak değil yıl olarak izlenir ve yıl içerisinde hangi tarihte damgalanmış olursa olsun damgalandığı yıl birinci yıl olarak sayılır. Periyodik muayene süresinin hesaplanmasında muayene raporunda belirtilen damga yılı veya ölçü aleti üzerindeki damgada bulunan yıl esas alınır.

(3) Ölçü aletlerinin periyodik muayene müracaatı periyodik muayene süresinin dolduğu yılı takip eden yılın ocak ayının başından şubat ayının son gününe kadar servise başvurularak yapılır. Şubat ayının son gününün tatile rastlaması halinde müracaat, sonraki ilk iş günü de yapılabilir. Ölçü aleti muayene ücretinin başvurudan önce yatırılmış olması gerekir. Muayene ücretinin yatırılmaması durumunda müracaat geçersiz sayılır.

(4) Periyodik muayene sonucunda doğru çalışmadığı tespit edilen ölçü aletlerine herhangi bir cezai işlem uygulanmaz.

(5) Periyodik muayene için zamanında müracaat etmeyenler hakkında, daha sonra müracaat etmiş olsalar dahi, o ölçü aletinin kullanımda olduğunun tespit edilmesi halinde, damga süresi dolmuş ölçü aleti kullanma fiilinden dolayı, Kanun hükümlerine göre Bakanlıkça gerekli yaptırımlar uygulanır.

(6) Periyodik muayene ücreti kullanıcı tarafından servise ödenir.

Ani muayene

MADDE 9 – (1) Ani muayene, Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğünün görecekları lüzum veya ihbar üzerine ölçü aletinin bulundukları yerlerde habersizce yapılan muayenedir.

(2) Ani muayene sonucunda doğru çalışmadığı tespit edilen ölçü aletlerine ayarı doğru olmayan ölçü aleti kullanma fiilinden dolayı Kanun hükümlerine göre Bakanlıkça gerekli yaptırımlar uygulanır.

(3) Ani muayene sonucunda doğru çalışmadığı tespit edilen ölçü aletlerinin tamir ve ayar ile muayene masrafları kullanıcı tarafından karşılanır.

Şikâyet muayenesi

MADDE 10 – (1) Şikâyet muayenesi, bir ölçü aletinin doğru çalışıp çalışmadığını tespit etmek üzere, ölçü aletinin kullanıcısı veya diğer bir kimsenin müracaatı üzerine Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü tarafından yapılan muayenedir.

(2) Müracaat sahibi gerçek kişi ise adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ve adres bilgileri; tüzel kişi ise firma adı, unvanı, adres bilgileri, MERSİS numarası ile birlikte şikâyet konu ölçü aletinin kullanıldığı yerin adres bilgilerini içerecek şekilde şikâyetini ilgili il müdürlüğüne yapar.

(3) Ölçü aletinin kullanıcısı dışında yapılan müracaat üzerine gerçekleştirilen şikâyet muayenesi sonucunda doğru çalışmadığı tespit edilen ölçü aletlerine, ayarı doğru olmayan ölçü aleti kullanma fiilinden dolayı Kanun hükümlerine göre Bakanlıkça gerekli yaptırımlar uygulanır.

(4) Maksimum kapasitesi 2000 kg'ın üzerinde olan otomatik olmayan tartı aletleri ile aks kantarlarının şikâyet müracaatlarında, ölçü aletinin muayene sonucunun olumlu olması durumunda muayene ile ilgili giderler müracaat sahibi tarafından; olumsuz olması durumunda ise kullanıcısı

tarafından karşılanır. Bu durum muayene işlemleri öncesinde il müdürlüğü tarafından başvuru sahibine bildirilir. Şikâyet muayenesi hizmet bedeli, 8/2/1989 tarihli ve 20074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliğinde belirlenen muayene ve damgalama ücretinin iki katıdır.

Stok muayenesi

MADDE 11 – (1) Stok muayenesi, ilk muayene damgasını taşıdıkları halde satılmayıp depo, atölye, imal veya satış yerlerinde yahut henüz kullanılmasına ihtiyaç duyulmayarak stok halinde bulundurulmuş ölçü ve ölçü aletlerinin periyodik muayene süreleri içinde tekrar tabi tutuldukları bir muayene şeklidir.

(2) Ölçü aletlerinin stok muayenesi 8 inci maddeye göre yapılır.

(3) Stok muayenesinin yaptırılmasından ölçü aletini bulunduran sorumludur.

Damgalama

MADDE 12 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-26/6/2020-31167)

(1) Damgalama, geçici damgalama ve geçici damgalama sonrası muayene müracaatı işlemleri Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılır.

Servis tarafından kullanılacak damgalar

MADDE 13 – (1) Servis tarafından kullanılacak damgalar için Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliği hükümleri esas alınır.

Muayene ve damgalama ücreti

MADDE 14 – (1) Ölçü aletlerinin muayene ücreti, Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliği hükümlerine göre Bakanlıkça her yıl yeniden belirlenir.

Mücbir sebepler ve beklenmeyen haller

MADDE 15 – (Değişik:RG-28/12/2021-31703)⁽²⁾

(1) Ölçü aletinin periyodik, stok ve tamir sonrası ilk muayene müracaatlarını ve/veya söz konusu muayenelerin yapılmasını engelleyecek mücbir sebeplerin veya beklenmeyen hallerin ortaya çıkması durumunda bu işlemler Bakan Onayı ile ertelenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Servis Kriterleri, Sorumluluklar ve Denetim

Servis kriterleri

MADDE 16 – (1) Servisin, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından ölçü aletinin muayene işlemlerini içerecek şekilde TS EN ISO/IEC 17020 Uygunluk Değerlendirmesi-Çeşitli Tiplerdeki Muayene Kuruluşlarının İşletimi İçin Şartlar kapsamında akredite edilmiş olması gerekir.

(2) (Değişik:RG-26/6/2020-31167) Serviste, ölçü aletlerinin muayenesi için uygun, izlenebilirliği sağlanmış yeterli etalon ve ekipman bulundurulur. Bu etalon ve ekipmanların kalibrasyon süreleri en fazla 3 yıldır. Söz konusu etalon ve ekipmanların kalibrasyonlarının akredite edilmiş laboratuvarlarda veya Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME) tarafından yapılmış olması gerekir.

(3) Servis akreditasyon kapsamında yürüttüğü muayene hizmetlerinde yetkin personel çalıştırır.

(4) Serviste çalışacak personelin, anayasal düzene karşı işlenmiş suçlardan dolayı hüküm giymediğine, taksirli suçlar hariç olmak üzere beş yıldan fazla hapis cezasına hüküm giymediğine yahut basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, görevi kötüye kullanma, güveni kötüye kullanma, kaçakçılık, hileli iflas, ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya vergi kaçakçılığı suçlarından mahkûmiyetinin olmaması gerekir.

Servisin sorumlulukları

MADDE 17 – (1) Servis, ölçü aletlerinin muayene işlemlerini bu Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirmekle yükümlüdür.

(2) Servis, muayeneleri anlık veri girişi yapılabilecek şekilde elektronik ortamda yapar ve yapılan muayenelere ilişkin kayıtlar ile alınmış olunan muayene başvurularını elektronik ortamda Bakanlığın veri tabanına anlık olarak aktaracak sistemi kurar. Servis bu bilgi ve belgeleri en az on yıl muhafaza eder.

(3) **(Değişik:RG-27/1/2021-31377)** Servis, muayene başvurusu alınan ölçü aletlerinin periyodik muayenelerini aynı yıl Kasım ayı sonuna kadar, ilk muayenelerini ise 45 gün içerisinde yapmak zorundadır.

(4) Servis, belgelendirilmesine esas olan akreditasyon belgelerini geçerlilik süreleri dolmadan yenilemek zorundadır.

(5) Servis, Bakanlıkça belirlenen muayene ücret tarifesinden fazla ücret alamaz.

(6) Servis tarafından akreditasyon kapsamında çalıştırılan yetkin personele ilişkin bilgiler 15 gün içerisinde Bakanlığa bildirilir.

(7) Servis, bu Yönetmelik kapsamında yapılan her bir muayene işleminin hangi personel tarafından yapıldığının izlenebilirliğini sağlar.

(8) Servis, muayene işlemleri sırasında iş sağlığı ve güvenliği ile çalışma şartlarına ilişkin gerekli tedbirleri ilgili mevzuata uygun olarak almakla yükümlüdür.

(9) Muayeneyi yapan servis personelinin kusurundan kaynaklanan her türlü zarardan servis sorumludur.

(10) Servis, denetimde bulunan kişilere uygun çalışma ortamını sağlamak, gerekli bilgi ve belgeleri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek, incelemelere yardımcı olmak ve doğru beyanda bulunmakla yükümlüdür.

(11) **(Ek:RG-26/6/2020-31167) (Değişik:RG-28/12/2021-31703)⁽²⁾** Servis, tip onayı olan ve kullanımda bulunan ölçü aletlerinden;

a) Tip onayı belgesinin geçerlik süresi devam edenler hariç olmak üzere, tip onayında belirtilen damga planlarında yer alan damganın ölçü aletine müdahaleyi engellemediğinin tespit edilmesi halinde,

b) 7 nci maddenin sekizinci fıkrası kapsamında yapılan parça değişimlerinin uygun görülmesi halinde,

c) Tip onayı ve damga planlarını temin etmek için imalatçısına/ithalatçısına ulaşılamaması halinde,

ç) 19/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında talep edilmesi durumunda tip onayı ve damga planlarının temin edilememesi halinde,

ölçü aletlerinin muayenelerini gerçekleştirir ve muayene sonucu uygun bulunan ölçü aletlerini dışardan müdahaleyi engelleyecek şekilde damgalar. Damga planına ek olarak uygulanan damga yerleri varsa bu noktaları da içerecek şekilde damga planı hazırlanır ve yayımlanır. Bundan sonra bu ölçü aletlerinin muayene ve damgalamaları servis tarafından yayımlanan damga planlarına göre yapılır ve buna göre hazırlanan damga planlarını servis Bakanlığa bildirir.

(12) **(Ek:RG-28/12/2021-31703)⁽²⁾** Servis, tamir ayar sonrası ilk muayenesini yaptığı ölçü aletinde, tamir ve ayar servisinin ilgili ölçü aletine yönelik yapmış olduğu iş ve işlemlerinde bir eksiklik veya uygunsuzluk olması halinde durumu il müdürlüğüne bildirir.

(13) **(Ek:RG-14/4/2023-32163)** Servis; muayene başvurusunu almış olduğu ölçü aletlerinden, muayenesi kullanım yerinde yapılacak olanların muayenesinin yapılacağı zamanı kullanıcıya elektronik posta, kısa mesaj servisi veya yazı ile muayene öncesinde bildirir.

Denetim

MADDE 18 – (1) Genel Müdürlük, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmek için servisin faaliyetleri ile servise ait evrak ve kayıtları, kontrol ve denetime yetkilidir.

(2) Yapılan denetimlerde servisin, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı bir işlem yaptığının tespit edilmesi halinde, Kanun çerçevesinde işlem yapılır.

(3) Serviste görev yapacak personelin disiplinsiz ve/veya kifayetsiz olduğunun tespit edilmesi durumunda Bakanlık servisten gerekli tedbirleri almasını ister.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Kullanıcıların sorumlulukları

MADDE 19 – (1) Ölçü aletlerinin, piyasaya arzından sonraki muayene işlemlerinden kullanıcı sorumludur.

(2) Kullanıcılar ölçü aletlerinin ilk, periyodik ve stok muayenesi için zamanında başvuru yapmak zorundadır.

(3) Ölçü aletlerinin muayeneleri sonrasında yapıştırılan muayene etiketi ve damgaların korunmasından kullanıcı sorumludur.

(4) Kullanıcı ölçü aletine ilişkin muayene raporlarını talep edilmesi halinde ilgililere sunulmak üzere muhafaza eder.

(5) Kullanıcılar ölçü aletinin doğru ayarlı çalışmasını sağlamak üzere gerekli önlemleri alır ve metrolojik açıdan açıkça kusurlu olan veya güvenli olmayan ölçü aletlerini kullanmazlar.

(6) Kullanıcılar muayene yapan kişilere uygun çalışma ortamını sağlamak, gerekli bilgi ve belgeleri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek, muayenelere yardımcı olmakla yükümlüdür.

(7) **(Değişik:RG-26/6/2020-31167)** Ayarları bağlı bulunduğu yerlere göre yapılan maksimum kapasitesi 2.000 kg üzeri olan otomatik olmayan tartı aletlerinin AB Uygunluk Beyanının düzenlendiği gün ilk gün olmak üzere 15 gün içinde bağlı bulunduğu il müdürlüğüne tartı aletinin AB Uygunluk Beyanı, gösterge (indikatör) ve yük hücrelerinin marka, model ve seri numaralarıyla birlikte kullanıcısı tarafından bildirilmesi zorunludur.

(8) **(Değişik:RG-28/12/2021-31703)**⁽²⁾ Muayenesi servisin belirlediği yerlerde yapılacak ölçü aletlerinin, muayene başvurusu esnasında belirtilen yerlere getirilmesinden kullanıcı sorumludur.

(9) **(Ek:RG-26/6/2020-31167)** Bu Yönetmelik kapsamında yer alan ölçü aletlerinden kullanılmayacak olanlar, kullanıcısı tarafından talep edilmesi halinde; ölçü aletinin markası, modeli, tipi ve seri numarasını içeren bilgilerle il müdürlüğüne müracaat edilir ve bu ölçü aletleri il müdürlüklerince kullanılmayacak şekilde bağlanarak mühürlenir. Bu şekilde kullanım dışı bırakılan ölçü aletlerinin yeniden kullanılmasının gerekmesi halinde ilk muayenesi yaptırılarak kullanılır.

İmalatçı ve ithalatçıların sorumlulukları

MADDE 19/A – (Ek:RG-26/6/2020-31167)

(1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan ölçü aletlerinin tip onayı ve damga planlarının bir örneği imalatçısı/ithalatçısı tarafından piyasaya arz tarihinden itibaren 60 gün içerisinde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce piyasaya arz edilmiş ve kullanımda olanlar ise talep edilmesi halinde 10 gün içerisinde Bakanlığa ve Servise sunulur.

(2) Bu maddede belirtilen belgelerin yabancı dilde düzenlenmiş olması halinde, Türkçeye çevirisi yapılır ve çevirisi yapılan metinler ile yabancı dilde düzenlenen metinlerin imalatçı/ithalatçı firma tarafından imzalanarak kaşelenmiş olması gerekir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl süresince 16 ncı maddede belirtilen akreditasyon şartı aranmaz. Yürürlük tarihinden itibaren en geç 2 yıl içerisinde servis akreditasyon işlemlerini tamamlar. Servis, akreditasyon işlemi tamamlanıncaya kadar çalıştıracığı personele muayene hizmetleri ile ilgili gerekli eğitimleri verir ve yetkin personel çalıştırır.

(2) 1/1/2019 tarihinden önce piyasaya arz edilmiş olan sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemleri ile motorlu taşıt lastiklerinin hava basıncı ölçümünde kullanılan cihazlarının periyodik ve stok muayenelerini yaptırmakla ilgili yükümlülerin, 2020 yılı şubat ayı sonuna kadar servise başvuruları zorunludur.

(3) **(Ek:RG-27/12/2019-30991)**⁽¹⁾ **(Değişik:RG-28/12/2021-31703)**⁽²⁾ Servis, 15/11/2021-15/11/2022 tarihleri arasında almış olduğu su dışındaki sıvıların miktarlarının sürekli ve dinamik ölçümü için ölçme sistemleri ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) ölçme sistemlerinin tamir ayar sonrası ilk muayene başvurularına ilişkin muayeneleri, 2022 yılı içinde yapmak zorundadır. 15/11/2022 tarihinden sonra yapılacak başvurularda 17 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) **(Ek:RG-26/6/2020-31167)** Servis, motorlu taşıt lastiklerinin hava basıncı ölçümünde kullanılan cihazlar için 2020 yılında alınan başvurulara ilişkin muayeneleri 30/11/2021 tarihine kadar tamamlar.

(5) **(Ek:RG-14/4/2023-32163)** Servis; maksimum kapasitesi 2000 kg'ın üzerinde olan otomatik olmayan tartı aletleri için 2023 yılında alınan periyodik muayene başvurularını 30/6/2024 tarihine

kadar, 23/12/2022-15/11/2023 tarihleri arasında alınan ilk muayene başvurularını ise 31/12/2023 tarihine kadar tamamlar.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-26/6/2020-31167) (Mülga:RG-28/12/2021-31703)⁽²⁾

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu değişiklik 1/1/2022 tarihinde yürürlüğe girer.

(3) Bu değişiklik 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Ekleri için tıklayınız.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	11/10/2019	30915
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	27/12/2019	30991
2.	26/6/2020	31167
3.	27/1/2021	31377
4.	28/12/2021	31703
5.	14/4/2023	32163
6.	16/12/2023	32401
7.	1/5/2025	32887